

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	پایه: یازدهم	درس: علوم و معارف قرآنی (۲)
نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵		
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		
ردیف			

توجه: این برگه حاوی آیات قرآن و اسماء متبرکه می باشد، لطفاً در حفظ حرمت آن کوشا باشید.														
۰.۲۵ ۰.۲۵ ۰.۲۵ ۰.۲۵	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را تعیین نمایید. الف) برخلاف جایگاه نحوی، دانستن ساختار صرفی لغات، در تفسیر آیات تأثیری ندارد. ب) معنایی که با ملاحظه عبارات قبل و بعد از یک آیه به ذهن می رسد، معنایی است که از سیاق آن برآمده است. ج) مفسر برای کشف دقیق ترین معنای واژگان قرآن، تنها به فهم لغت شناسان تکیه می کند. د) کتابت قرآن، از آغاز تا گردآوری به صورت مصحف کامل، دارای مراحل است که در علمی به نام «تاریخ قرآن» بررسی می شود.	۱												
۰.۵ ۰.۵ ۰.۵	گزینه صحیح را انتخاب نمایید. الف) منظور از «تسمیه» در ابتدای قرائت، خواندن کدام یک از اذکار زیر است؟ ۱. أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۲. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ۳. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ب) آیه «... فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» از سوی مفسران و دانشمندان علوم قرآنی به چه نامی شهرت یافته است؟ ۱. آیه سؤال ۲. آیه ذکر ۳. آیه ولایت ج) با توجه به روش تفسیر قرآن به قرآن، کدام گزینه از مصادیق «الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ» نیست؟ ۱. مصلّین ۲. صدیقین ۳. صالحین	۲												
۱	آیات و روایات را با آداب ظاهری مناسب آن، ارتباط دهید. (یک مورد از آداب ظاهری اضافه نوشته شده است) <table><tr><th>آداب ظاهری</th><th>آیات و روایات</th></tr><tr><td>۱. وضو</td><td>الف) إِنَّ أَفْوَاهَكُمْ طُرُقُ الْقُرْآنِ فَظَهَرُوا بِالسَّوَاكِ</td></tr><tr><td>۲. نگاه به قرآن</td><td>ب) وَرَقِلَ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً</td></tr><tr><td>۳. دعا هنگام قرائت قرآن</td><td>ج) بَلِ اقْرَأْهُ وَانْظُرْ فِي الْمُصْحَفِ فَهُوَ أَفْضَلُ</td></tr><tr><td>۴. مسواک</td><td>د) لَا يَمْسُهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ</td></tr><tr><td>۵. ترتیل در قرائت</td><td></td></tr></table>	آداب ظاهری	آیات و روایات	۱. وضو	الف) إِنَّ أَفْوَاهَكُمْ طُرُقُ الْقُرْآنِ فَظَهَرُوا بِالسَّوَاكِ	۲. نگاه به قرآن	ب) وَرَقِلَ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً	۳. دعا هنگام قرائت قرآن	ج) بَلِ اقْرَأْهُ وَانْظُرْ فِي الْمُصْحَفِ فَهُوَ أَفْضَلُ	۴. مسواک	د) لَا يَمْسُهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ	۵. ترتیل در قرائت		۳
آداب ظاهری	آیات و روایات													
۱. وضو	الف) إِنَّ أَفْوَاهَكُمْ طُرُقُ الْقُرْآنِ فَظَهَرُوا بِالسَّوَاكِ													
۲. نگاه به قرآن	ب) وَرَقِلَ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً													
۳. دعا هنگام قرائت قرآن	ج) بَلِ اقْرَأْهُ وَانْظُرْ فِي الْمُصْحَفِ فَهُوَ أَفْضَلُ													
۴. مسواک	د) لَا يَمْسُهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ													
۵. ترتیل در قرائت														
۰.۲۵ ۰.۲۵ ۰.۲۵	ارتباط برقرار کنید. در نمودار زیر فاصله زمانی بین بعثت پیامبر (ص) تا بعد از خلافت امیرالمؤمنین (ع)، به ۴ دوره تقسیم شده است. هر کدام از رویدادهای قرآنی زیر به کدام یک از دوره های زمانی در نمودار مربوط است؟ (شماره آن را در پاسخ برگ بنویسید) بعثت پیامبر رحلت پیامبر خلافت عثمان خلافت امیرالمؤمنین «۱» «۲» «۳» «۴» الف) به دلایلی مثل گسترش قلمرو اسلام و اختلاف شدید نسخه ها، احتیاج به نسخه های متعدد از قرآن واحد به شدت احساس شد، که پس از توحید مصاحف، نسخه های متعددی از آن نوشته و به نقاط مختلف قلمرو اسلام، ارسال شد. ب) کاتبان قرآن با کمک حافظان، تمام آیات را به صورت پراکنده نوشته بودند، اما مصحف کاملی به عنوان قرآن، در دسترس نبود. ج) امام علی (ع) و همچنین دیگر صحابه در حد دانش و جایگاه خود، سوره های قرآن را مرتب و هر کدام صحیفه های مکتوب خود را در مصحفی خاص خود، جمع آوری نمودند.	۴												
صفحه ۱ از ۳														

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	پایه: یازدهم	سوالات آزمون نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۲)
نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵		
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		

۱	هر یک از عبارات را در جایگاه درست خود در نمودار، قرار دهید. (توجه: یک مورد اضافه نوشته شده است) ناسخ و منسوخ / قرائات / محکم و متشابهه / رسم الخط قرآن / مکی و مدنی	۵
۱.۵	تعریف نمایید. (الف) تفسیر جامع (ب) قرینه لفظیه (ج) قرینه حالیه	۶
به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۰.۲۵	با توجه به روایت نبوی «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ»، پیامبر (ص)، مسلمانان را به چه کاری تشویق می‌کردند؟	۷
۰.۵ ۰.۷۵	(الف) «اِقرء» در لغت به چه معناست؟ (ب) ویژگی‌های اِقرء در سیره پیامبر (ص) را فقط نام ببرید. (۳ مورد)	۸
۰.۵	مشخص نمایید هر یک از موارد زیر به «علوم قرآن» مرتبط است یا به «معارف قرآن»؟ (الف) نبوت در قرآن (ب) اسباب النزول	۹
۰.۵	میان آیات یک سوره، دو گونه ارتباط و هماهنگی وجود دارد؛ آن دو را به صورت مختصر بنویسید.	۱۰
۱ ۰.۵	(الف) طبق کتاب درسی، دسته‌های گونه‌گون فواتح سور را فقط نام ببرید. (۴ مورد) (ب) در سوره‌ای که با عبارت «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا» آغاز شده است، چه هدفی از این شیوه آغاز، مد نظر بوده است؟	۱۱
۰.۷۵ ۰.۲۵ ۰.۵	به سؤالات زیر، پیرامون ترجمه قرآن پاسخ دهید. (الف) انواع ترجمه‌های قرآن را فقط نام ببرید. (۳ مورد) (ب) ترجمه «وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلَّةِ مِنَ الرَّحْمَةِ» (و فروخواهان برای آنان بال فروتنی را از مهر)، کدام نوع ترجمه است؟ (ج) دو مورد از شرایط مترجم قرآن را برای ارائه ترجمه صحیح و دقیق بنویسید.	۱۲
۰.۵	مفسران معمولاً در دو گام برای فهم یک آیه، از آیات قرآن استفاده می‌کنند؛ آن دو گام را بنویسید.	۱۳
۱	مهمترین رویکردهای تفسیر اجتهادی (عقلی) را فقط نام ببرید. (۴ مورد)	۱۴
۰.۲۵ ۰.۲۵ ۰.۲۵	با توجه به تأثیر تشخیص صحیح ریشه لغات و معنای دقیق یا اصطلاحی آن‌ها در تفسیر، صحیح یا غلط بودن ترجمه آیات زیر را مشخص نمایید. (الف) تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ: بریده باد دو دست ابولهب و مرگ بر او باد. (ب) وَالْتَجَمَ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ: بوته و درخت در مقابل پروردگار خود، خاضع و فرمانبردار هستند. (ج) أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ: یا مسکینی صاحب احتیاج.	۱۵
۰.۲۵ ۰.۲۵ ۰.۲۵	با توجه به تأثیر سیاق در تفسیر آیه زیر، به سؤالات پاسخ دهید. «أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ» (الف) کدام بخش از آیه، قرینه لفظیه برای تفسیر عبارت «كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا» می‌باشد؟ (ب) منظور از به هم پیوستگی (بسته بودن) آسمان در آغاز آفرینش، چیست؟ (ج) منظور از به هم پیوستگی (بسته بودن) زمین در آغاز آفرینش، چیست؟	۱۶
صفحه ۲ از ۳		

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۰۵/۰۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	پایه: یازدهم	سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۲)
نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران و داوطلبان آزاد (داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵		
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		

۱۷	مفسران در تفسیر آیه «لَتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ» به دو دسته تقسیم می شوند: گروه اول «ما» را مفعول دوم برای «لَتُنْذِرَ» می دانند و گروه دوم «ما» را صفت برای «قوم» می دانند. کدام یک از ترجمه های زیر در الف و ب، نتیجه استدلال گروه اول و کدام یک نتیجه استدلال گروه دوم، می باشد؟ (در پاسخ برگ جلوی هر قسمت الف و ب، به گروه اول یا دوم اشاره کنید) الف) تا بیم دهیم قومی را که پدرانشان انذار نشدند؛ از این رو آنان غافل هستند. ب) تا بیم دهیم قومی را به آنچه که پدرانشان به آن بیم داده شدند، که این مردم غافل هستند. ج) از لحاظ مباحث و قواعد نحوی، کدام ترجمه صحیح است؟ (الف یا ب؟)	۰.۵ ۰.۵ ۰.۲۵
۱۸	با توجه به سیاق و استفاده از آیات قرآن در تفسیر و نظر علامه طباطبایی در تفسیر آیات «إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ؛ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ؛ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ»، به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) سیاق این آیات درباره چیست؟ ب) علامه در تفسیر این آیات، از کدام آیه دیگر قرآن، کمک گرفته است؟ (نام آیه کافی است). ج) منظور از «مس» را در این آیات بیان کنید. د) منظور از «مطهرون» (پاکان) در این آیات چیست؟	۰.۵ ۰.۲۵ ۰.۵ ۰.۲۵
به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید.		
۱۹	دو مورد از انگیزه ها و دلایل گوناگون مفسران، برای روی آوردن به تفسیر اجتهادی (عقلی) را بیان نمایید.	۱
۲۰	تفاوت لغت نامه های عام عربی با لغت نامه های خاص قرآنی را بنویسید.	۱
*** در پناه قرآن باشید ***		
۲۰		
صفحه ۳ از ۳		